

На основу члана 56. став (1) Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности ("Службени гласник БиХ", број 13/24), те члана 27. Статута Адвокатске коморе Републике Српске („Службени гласник РС“ број 64/23, 02/25 и 07/25), Извршни одбор Адвокатске коморе Републике Српске, доноси

ПРАВИЛНИК

О ПРОЦЈЕНИ РИЗИКА РАДИ СПРЕЧАВАЊА ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Бања Лука, 24.07.2025. године

Увод

Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности (у даљем тексту: Закон) у члану 5. став 1. тачка о) алинеја 4 одређује да су адвокати и адвокатска друштва, као лица која обављају професионалну дјелатност, обвезници примјене мјера за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности прописаних Законом.

Адвокатска комора Републике Српске (у даљем тексту: Комора), на основу члана 93. став 1. тачка м) Закона, обавља надзор над радом обвезника адвоката и адвокатских друштава, у вези с примјеном одредби Закона и других закона којима се прописују обавезе провођења мјера за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Предмет правилника

Члан 1.

Овим правилником уређује се методологија процјене ризика од прања новца и финансирања терористичких активности у оквиру адвокатске професије, поступак и начин вршења надзора од стране Адвокатске коморе Републике Српске над адвокатима и адвокатским друштвима, као и мјере које Комора предузима у случају кршења законских и подзаконских одредаба од стране обвезника.

Обвезници примјене правилника

Члан 2.

Овај правилник дужни су примјењивати сви адвокати, заједничке адвокатске канцеларије, адвокатска ортачка друштва и адвокатска друштва, уписана у Именик адвоката Адвокатске коморе Републике Српске (у даљем тексту: Обвезници).

Примјена правилника

Члан 3.

Обвезници из члана 2. овог правилника, приликом обављања послова из своје надлежности, одређених Законом о адвокатури Републике Српске, дужни су проводити мјере спречавања и откривања прања новца, те финансирања терористичких активности и поступати према одредбама Закона и овог правилника ако учествују, било да дјелују у име свог клијента било за свог клијента, у било којој врсти финансијских трансакција или трансакција које укључују некретнине или пружају помоћ у планирању или провођењу трансакција за своје клијенте у вези с:

- купином или продајом некретнина или пословних субјеката,
- управљањем новцем, вриједносним папирима или другом имовином клијента,

-отварањем или вођењем рачуна код банке, што укључује банкарске рачуне, штедне улоге или рачуне за пословање с вриједносним папирима,
-прикупљањем средстава неопходних за оснивање, обављање дјелатности и управљање привредним друштвима,
-оснивањем, пословањем или управљањем привредним друштвом, управљањем трустовима, фондацијама или сличним структурама.

Обавезе које је потребно испуњавати у циљу спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности

Члан 4.

У циљу спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности, обвезници су дужни при обављању редовне дјелатности испуњавати следеће обавезе:

- а) процјену ризика од прања новца и финансирања терористичких активности за појединог клијента, пословни однос или трансакцију;
- б) провођење мјера идентификације и праћења клијента на начин и под условима одређеним овим правилником, Законом и прописима донесеним на основу истих;
- в) омогућавање редовног стручног оспособљавања и образовања лица запослених код обвезника, те осигуравање интерне ревизије у извршавању задатака и обавеза у складу с овим правилником, Законом и прописима донесеним на основу истих;
- г) израду и редовно допуњавање листе индикатора за препознавање клијената и сумњивих трансакција за које постоје оправдани разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности;
- д) обавјештавање и достављање Комори тражених података, информација и документације о трансакцијама и лицима у складу с овим правилником, Законом и прописима донесеним на основу истих;
- ђ) осигуравање чувања и заштите података, те вођење прописаних евиденција у складу с овим правилником, Законом и прописима донесеним на основу истих;
- е) провођење других задатака и обавеза у складу с овим правилником, Законом и прописима донесеним на основу истих.

Процјена ризика прања новца или финансирања терористичких активности

Члан 5.

Обвезници су дужни, прије започињања пословног односа са клијентом, извршити процјену ризика од прања новца и финансирања терористичких активности, на основу приступа заснованог на ризику.

На основу израђене анализе ризика, обвезници су дужни провести анализу којом ће оцијенити ризик од злоупотребе прања новца и финансирања терористичких активности за сваког појединог клијента.

Процјеном ризика се треба добити довољан ниво информација потребан за процјену ризика клијента и трансакције и за примјену одговарајућих мјера за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Обвезници ће анализу и процјену ризика усклађивати са смјерницама које ће доносити Комора, као надзорно тијело у складу са својим овлашћењима.

Обвезници су дужни у оквиру редовног праћења пословних активности клијента провјеравати основаност одређене оцјене ризика клијента или пословног односа, те накнадно провјеравати основаност почетне оцјене ризика у сљедећим случајевима:

- а) ако се знатно промијене околности на основу којих је одређена почетна оцјена ризика;
- б) ако обвезник посумња у истинитост података на основу којих је одредио оцјену ризика.

Обвезници су дужни да процјену ризика документују у интерном досијеу клијента, те да је редовно ажурирају.

Критеријуми за одређивање оцјене ризика

Члан 6.

Обвезници су дужни да израде, примјењују и редовно ажурирају процјену ризика од прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања оружја за масовно уништење.

Процјена ризика мора бити израђена у писменој форми, доступна у пословним просторијама обвезника.

Комори се мора омогућити увид у процјену ризика, на захтјев.

При одређивању оцјене ризика потребно је процијенити ризик клијената с којима се послује, ризик пословних односа који се закључују, те трансакција које су дио пословања.

Ризици се процјењују према сљедећим критеријима:

- ризик клијента – укључујући идентитет, статус, природу пословања и власничку структуру клијента,
- ризик услуге – односи се на врсту услуге коју адвокат пружа (нпр. трансакције готовином, вредносним папирима, посредовање у купопродаји некретнина, регистрација фирми и сл.),
- географски ризик – у вези са сједиштем клијента, држављанством, мјестом реализације трансакције или поријеклом средстава,
- канал комуникације – непосредна физичка присутност или посредовање трећих лица.

Категорије ризика

Члан 7.

У зависности од степена ризика, обвезници су дужни да клијенте класификују у високо, средње или ниско ризичну категорију.

ВИСОКОРИЗИЧНИ КЛИЈЕНТИ

а) У погледу врсте клијената с којима се послује, високоризичнима сматрају се:

- домаћа и страна политички експонирана лица;
- страна правна лица која не обављају нити смију обављати привредну дјелатност у земљи у којој су регистрована;

- хуманитарне или друге непрофитне организације, које немају организован надзор свог пословања од стране надлежних надзорних органа или професионалних органа надзора (посебно оне које често прекогранично послују);
- клијенти чија сложена организацијска структура или природа онемогућава утврђивање стварног власника односно необјашњива употреба правних лица или правних аранжмана, акција на име, те акција на доносиоца;
- клијенти који успостављају своје пословне односе, односно обављају трансакције у неуобичајеним околностима, на примјер:
 - значајна, односно необјашњива географска удаљеност између сједишта наручиоца и обвезника, те
 - учестало и нелогично мијењање пословних партнера за обављање истих послова;
- клијенти чија сложена организациона структура или природа онемогућава утврђивање стварног власника;
- клијенти према чијем су стварном власнику проведене принудне мјере ради успостављања међународног мира и безбједности у складу с резолуцијама Савјета безбједности УН-а;
- клијенти за које се оправдано сумња да не поступају за свој рачун;
- клијенти за које постоје оправдане индиције да обављају сумњиве трансакције;
- клијенти с интензивним већим готовинским пословањем;
- клијенти који се баве новчаним пословањем;
- коцкарнице и други организатори игара на срећу, кладионице, те клијенти чија дјелатност није готовински интензивна, но одређене трансакције обављају користећи се већим готовинским износима;
- клијенти који успостављају пословни однос путем књиговође или пореског савјетника или лица које у њихово име обавља дјелатност;
- клијенти који користе финансијске посреднике, финансијске институције или адвокате, те нотаре који нису обвезници примјене мјера у подручју спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, те нису адекватно надзирани од стране надлежних органа или професионалних удружења (комора);
- лица која су осуђена за кривично дјело којим је прибављена имовина (незаконито стечена имовина) и дају инструкције пуномоћнику (који има сазнања о томе) за предузимање радњи у његово име;
- лица која немају адресу или имају неколико адреса без оправданог разлога;
- лица која мијењају налог о извршавању без одговарајућег објашњења;
- кориштење правним лицима и с њима изједначеним субјектима без видљивог правног, законитог, пословног, привредног разлога и сл.

б) У погледу географског положаја, клијент с којим се послује је високоризичан уколико има пребивалиште односно сједиште у земљи:

- која је предмет санкција, ембарга или сличних мјера Уједињених нација или мјера других међународних организација којима се Босна и Херцеговина придружила;
- која је означена од стране Financial Action Task Force on Money Laundering (Радна група за финансијске мјере против прања новца) (у даљем тексту: ФАТФ) или друге међународне организације као земља којој недостају међународно прихваћени стандарди за спречавање и откривање прања новца и финансирања терористичких активности;

- која је означена од стране ФАТФ или друге међународне организације као земља која финансира или даје подршку терористичким активностима, или која има одређене терористичке организације које дјелују у њој;
- која је означена од стране вјеродостојног извора као земља у којој постоји значајан обим корупције;
- која је у процјени надлежних међународних организација позната по производњи или добро организованој и развијеној трговини дрогом;
- која је позната као финансијски / порески рај;
- која је позната као off shore финансијски центар;
- када обвезник од Финансијско-обавјештајни одјел Државне агенције за истраге и заштиту (у даљем тексту: ФОО) добије обавјештење о слабостима система спречавања прања новца и финансирања тероризма у земљи у којој клијент има сједиште.

в) У погледу природе пословног односа високоризичним пословним односима сматрају се следећи послови:

- учествовање или помоћ код оснивања неуобичајених и сумњивих привредних друштава;
- посуђивање адреса другим правним лицима;
- пословни односи који укључују компликоване и сумњиве финансијске трансакције;
- пословни односи који укључују сумњиве трансакције у вези са некретнинама;
- пословни односи који укључују готовинска плаћања;
- пословни односи који укључују производе високоризичне за прање новца и финансирање терористичких активности (сви преносиви инструменти, који гласе на доносиоца, као и преносиви инструменти издати на доносиоца или у корист фиктивног примаоца, индосирани без забрана или у другим облицима који допуштају пренос наслова путем предаје или неки други непотпуни инструменти који су потписани, али без навођења имена корисника плаћања);
- обављање послова у сврху прикривања стварног власника клијента;
- обављање послова преноса некретнина између клијената у неуобичајено кратком временском раздобљу и без видљивог правног, економског или другог оправданог разлога;
- услуге код којих адвокати, дјелујући као финансијски посредници, стварно обављају примање и пренос средстава кроз рачуне које стварно контролишу проводећи пословну трансакцију;
- услуге незаконитог прикривања стварног власништва од надлежних органа;
- кад клијент захтијева услуге за које адвокат није стручан;
- пренос власништва над некретнинама између клијената у временском периоду који је неуобичајено кратак за сличне трансакције без очитог правног, пореског, пословног или другог оправданог разлога;
- уплате примљене од неповезаних или непознатих трећих клијената и уплате накнада у готовини када то није уобичајен начин плаћања;
- трансакције код којих је адвокату очито да се ради о несразмјерној накнади, нпр. када странка не наведе оправдане разлоге за износ накнаде;
- располагања оставином, када је оставитељ адвокату познат као лице осуђено за кривична дјела од којих настаје незаконита имовинска корист;
- клијенти који нуде плаћање неуобичајених накнада за услуге које у правилу не оправдавају такву награду. Међутим, споразуме о одговарајућој накнади за

непредвидиве околности када се може примити значајна награда за успјешно заступање, није потребно сматрати фактором ризика;

- извор средстава и извор имовине – извор средстава је активност која производи средства за клијента, док извор имовине описује активности које су произвеле укупну нето вриједност имовине клијента;

- неуобичајено високе вриједности имовине или неуобичајено велике трансакције у поређењу с онима које се могу очекивати од клијената сличног профила могу бити показатељ да би клијент који иначе не би био сврстан у виши ризик требало да буде обрађен као такав;

- пружање услуга које су у вези са оснивањем, дјеловањем или управљањем фиктивним привредним друштвом, привредним друштвом у номиналном власништву;

- услуге које намјерно пружају већу анонимност или зависе од веће анонимности клијента или учесника него што је уобичајено с обзиром на околности и дотадашње искуство адвоката.

г) У погледу трансакција које клијент проводи, односно које у име и за рачун клијента проводи адвокат, високоризичне трансакције су:

- значајна и необјашњена географска удаљеност између локације клијента и институције укључене у трансакцију;

- често и необјашњено премјештање рачуна између различитих финансијских институција;

- често и необјашњено преношење средстава између финансијских институција у разним географским локацијама;

- уплата већих новчаних средстава са рачуна клијента, односно исплата већих новчаних средстава на рачун клијента, који је различит од рачуна који је клијент навео при утврђивању идентификације, односно, преко којег се уобичајено послује или је пословало (посебно ако се ради о прекограничној трансакцији);

- пословни односи који укључују сталне или велике уплате новчаних средстава са рачуна клијенти, односно према кредитној или финансијској институцији у држави која није чланица ФАТФ-а, односно у држави која нема задовољавајуће прописе, односно међународно прихваћене стандарде области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности;

- веће трансакције намијењене особама са пребивалиштем или сједиштем у држави која је позната као финансијски односно порески рај или као off shore финансијски центар;

- пословни односи у корист особа или субјеката који се налазе на попису особа или субјеката против којих су на снази мјере, санкције, ембарга УН-а;

СРЕДЊЕРИЗИЧНИ КЛИЈЕНТИ

Средњеризични клијенти су они који према свом пословању, пословним односима које успостављају, те трансакцијама које обављају, а с обзиром на критеријуме ризика, сходно 3. директиви Европског парламента и Вијећа о превенцији употребе финансијског система у сврху прања новца и финансирања терористичких активности, није могуће смјестити међу високоризичне или нискоризичне.

НИСКОРИЗИЧНИ КЛИЈЕНТИ

Нискоризични клијенти су:

- банке или правна лица која су овлаштена за непосредно пружање банкарских услуга или друге финансијске институције у Републици Српској и Босни и Херцеговини;
- друштва која обављају одређене услуге платног промета, укључујући и пренос новца, Поште Републике Српске, друштва за управљање инвестиционим фондовима, или друга правна лица која су овлаштена за непосредно обављање послова управљања фондовима на подручју Републике Српске и Босне и Херцеговине и трећа лица на која је допуштено, у складу са законом који уређује рад фондова, делегирати поједине послове од стране друштава за управљање, Фонд ПИО Републике Српске, друштва овлаштена за послове с вриједносним папирима или друга правна лица или друге истоврсне институције или правна лица, под условом да имају сједиште у земљи чланици Европске уније, Европског економског простора или ФАТФ-а, те које имају обавезу доношења закона и процедура за финансијски сектор у складу са директивама ЕУ и препорукама ФАТФ-а у вези са прањем новца и финансирањем тероризма и/или имају међународно прихваћене стандарде за спречавање и откривање прања новца и финансирања терористичких активности који су еквивалентни или строжији од оних који се примјењују у Босни и Херцеговини;
- државни органи, органи локалне самоуправе, јавне установе или други облици јавне службе;
- друштва чији су вриједносни папири прихваћени и којима се тргује на тржишту вриједносних папира у једној или више држава чланица Европске уније, Европског економског простора или ФАТФ-а и држава које имају обавезу доношења закона и процедура за финансијски сектор у складу са директивама ЕУ и препорукама ФАТФ-а у вези са прањем новца и финансирањем тероризма и/или имају међународно прихваћене стандарде за спречавање и откривање прања новца и финансирања терористичких активности који су еквивалентни или строжији од оних који се примјењују у Босни и Херцеговини.

Мјере идентификације и праћења

Члан 8.

Мјера идентификације и праћења клијента приликом успостављања пословног односа изузетно се може провести и током успостављања пословног односа са клијентом, ако је то неопходно како се не би прекинуо уобичајени начин успостављања пословних односа и ако постоји незнатан ризик од прања новца или финансирања терористичких активности.

Мјере идентификације и праћења клијента обухватају:

- а) утврђивање идентитета клијента и провјеру његовог идентитета на основу докумената, података или информација добијених од поузданих и независних извора или путем средстава електронске идентификације или непосредним увидом у јавни регистар у БиХ, у складу с овим законом;
- б) утврђивање идентитета стварног власника и предузимање разумних мјера за провјеру идентитета стварног власника клијента, кориштењем релевантних информација или података добијених из поузданог извора и то тако да се обвезник може увјерити да зна ко је стварни власник, укључујући предузимање мјера потребних за разумијевање природе пословања клијента, власничке и контролне структуре клијента када је клијент привредно друштво, друго правно лице и с њиме изједначен субјекат или труст и с њиме изједначен субјекат страног права;
- ц) прикупљање и процјену информација о сврси и намјени пословног односа или трансакције и других података у складу с овим Законом;
- д) провођење сталног праћења пословних односа, укључујући и контролу трансакција током пословног односа како би се осигурало да су трансакције које се обављају у складу са сазнањима обвезника о клијенту, пословном профилу и профилу ризика, те према потреби, извору новчаних средстава, укључујући процјену вјеродостојности информација о поријеклу имовине која је или ће бити предмет пословног односа, односно трансакције и осигуравања ажурирања документације, података или информација које се воде;
- е) утврђивање да ли је клијент политички експонирано лице.

Ако адвокат не може провести мјере идентификације клијента, не смије успоставити пословни однос са клијентом или извршити трансакцију, односно мора прекинути већ успостављени пословни однос и о одбијању или прекиду пословног односа обавијестити Комору.

Обвезници су дужни да својим интерним актом дефинишу процедуре за провођење мјера наведених у ставу 2. овог члана.

Провођење мјера идентификације и праћења клијента

Члан 9.

Обвезници су дужни предузети мјере идентификације и праћења клијента приликом обављања послова из своје надлежности у складу са чланом 1. овог правилника, у сљедећим случајевима:

- а) успостављања пословног односа с клијентом;
- б) обављања трансакције у износу од 30.000 КМ или више, без обзира да ли је трансакција обављена у једној операцији или у неколико евидентно повезаних трансакција;
- в) постојања сумње у вјеродостојност и адекватност претходно добијених информација о клијенту или стварном власнику;
- г) постојања сумње на праће новца или финансирање терористичких активности у погледу трансакције или клијента без обзира на износ трансакције,
- д) обављања повремене трансакције која предствља пренос новчаних средстава у износу од 2.000,00 КМ или више.

Листа индикатора

Члан 10.

Приликом утврђивања разлога за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности, те других околности у вези с истим, те процјене ризика запосленици су дужни употребљавати листу индикатора као основне смјернице у утврђивању разлога за сумњу.

Листа индикатора саставни је дио овог правилника и налази се у Додатку 1. овог правилника, а образац Процјене ризика у Додатку 4. овог правилника.

Овлаштена лица

Члан 11.

За извршење дужности у складу с одредбама Закона и правилника, обвезници који имају више од четири запослена су дужни да именују овлаштено лице и једног или више замјеника овлаштеног лица (у даљњем тексту: овлаштена лица).

За обвезнике који имају четири или мање запослених, уколико није именовано, овлашћеним лицем сматра се законски заступник или друго лице које води послове обвезника, односно одговорно лице обвезника према законским прописима.

Обвезници ФОО-у достављају податке о личном имену и називу радног мјеста овлаштеног лица и његовог замјеника, као и податке о личном имену и називу радног мјеста члана највишег руководства одговорног за примјену Закона, као и сваку промјену тих података најкасније у року од осам дана од дана именовања.

Обвезници су дужни осигурати присуство овлаштеног лица приликом обављања непосредног надзора и осигурати да овлаштено лице директно комуницира с представницима надзорних органа и пружи им сву неопходну помоћ за несметано вршење непосредног надзора.

Обавјештавање Адвокатске коморе Републике Српске

Члан 12.

У случају да утврди, да у вези с трансакцијом или одређеним лицем постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности, обвезници су дужни о томе, без одлагања, обавијестити Комору.

У складу са Законом, достава података, информација и документације Комори на основу Закона не представља одавање класификованих података, односно одавање адвокатске или друге тајне и обвезник је ослобођен било какве одговорности.

Обвезници не могу дисциплински одговарати за кршење обавезе чувања класификованих података, односно података у вези са пословним, банковним, професионалним, нотарским, адвокатским или другим тајнама:

а) ако податке, информације и документацију прикупљене у складу са Законом анализирају због утврђивања разлога за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности у вези са одређеним клијентом или трансакцијом;

б) ако податке, информације и документацију доставе Комори у складу с одредбама Закона или на основу њега донесених прописа.

Обвезници не могу одговарати за штету учињену клијентима или трећим лицима, ако у доброј вјери у складу с одредбама Закона доставе Комори податке, информације и документацију о својим клијентима, прикупљају и обрађују податке, информације и документацију о клијентима или проведу писани налог Адвокатској комори Републике Српске о привременом заустављању трансакције.

Начин обавјештавања Коморе

Члан 13.

Обвезници су дужни да обавјештавају Комору о сумњивим трансакцијама и лицима у вези с којима постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности и то прије извршења сумњиве трансакције путем е-mail адресе.

Ванредно, ако обвезник због природе трансакције или из других оправданих разлога обавјештење није могао доставити прије извршења трансакције, дужан је Комори доставити податке накнадно, а најкасније сљедећи радни дан путем е-mail адресе или препорученом поштанском пошљицом.

Обвезник је дужан сваки пут када клијент од њега затражи савјет у вези с прањем новца или финансирањем терористичких активности о томе обавијестити Комору, и то одмах, а најкасније у року од 8 дана од дана када је клијент од адвоката тражио такав савјет.

Савјетовање у вези са прањем новца или финансирањем терористичких активности

Члан 14.

У случају да клијент затражи савјет у вези са прањем новца или финансирањем терористичких активности обвезник је дужан о томе обавијестити Комору, и то одмах, а најкасније у року од 8 дана од дана када је савјет затражен.

Образац за обавјештавање Коморе

Члан 15.

Податке о сумњивим трансакцијама и лицима обвезници достављају Комори на Обрасцу за обавјештавање о сумњивим трансакцијама и лицима од стране професионалне дјелатности који је заједно с прилогом Обрасцу и Упутством за испуњавање обрасца саставни дио овог правилника.

Приликом попуњавања Обрасца обвезници су дужни придржавати се упутстава наведених на полеђини Обрасца.

Ако приликом попуњавања Обрасца о сумњивој трансакцији дође до слања непотпуних односно погрешних података, обвезници су дужани на изричит захтјев,

у задатом року и на начин који одреди Комора, доставити правилно попуњен Образац, с потпуним и тачним подацима.

Обавезе документовања и чувања података

Члан 16.

Обвезници су дужни да воде евиденцију о извршеним процјенама ризика и предузетим мјерама у складу с интерним процедурама и прописима Коморе.

Обука и едукација

Члан 17.

Комора организује обавезну обуку за обвезнике и њихове запослене у вези с препознавањем и спрјечавањем прања новца и финансирања тероризма, као и примјеном овог правилника, најмање једном годишње.

Редовно образовање и стручно оспособљавање обвезника

Члан 18.

Обвезници као и сви њихови запослени, који обављају послове током којих је потребно провести мјере спречавања и откривања прања новца, те финансирања терористичких активности ће се, у складу с чланом 9. Закона, редовно стручно оспособљавати и образовати на подручју примјене прописа о спречавању и откривању прања новца, те финансирања терористичких активности. Обвезници су дужни омогућити такво образовање и стручно усавршавање запосленима у својој канцеларији.

Интерни акти

Члан 19.

Обвезници су дужни да донесу и примјењују властите интерне политике и процедуре усклађене с овим правилником и законом, укључујући:

- процедуре идентификације клијената;
- процедуре пријављивања сумњивих активности;
- политике обуке запослених.

Надзор и дисциплинска одговорност

Члан 20.

Надзор над обвезницима у примјени овог правилника, врши Комора.

Комора може проводити редован и ванредан надзор.

Редован надзор проводи се према годишњем плану надзора.

Ванредни надзор проводи се по сазнањима о неправилностима или на захтјев надлежних органа.

О извршеном надзору Комора ће сачинити записник који садржи чињенично стање, утврђене неправилности и препоруке или мјере.

Повреда одредаба овог правилника представља дисциплински прекршај, за који се може изрећи дисциплинска мјера у складу са статутом и дисциплинским правилником Коморе.

Мјере у случају неправилности

Члан 21.

Ако приликом вршења надзора утврди неправилност, Комора ће:

- обвезнику издати упозорење;
- обвезнику наложити отклањање неправилности у року од 8 дана;
- против обвезника покренути дисциплински поступак;
- обавијестити ФОО.

Врста мјере зависи од тежине и поновљености утврђених неправилности.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 22.

Обвезници су дужни израдити и посједовати писану процјену ризика у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Ступање на снагу

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Коморе.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о процјени ризика ради спречавања прања новца и финансирања терористичких активности број 02-14/2019 од 12.04.2019. године.

Број: 02-36/2025

Адвокатска комора Републике Српске
Предсједник Извршног одбора
Далибор Мрша, адвокат

ОБРАЗАЦ ЗА ОБАВЈЕШТАВАЊЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА О СУМЊИВИМ ТРАНСАКЦИЈАМА И ЛИЦИМА ОД СТРАНЕ ПРОФЕСИОНАЛНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ			
А. ПОДАЦИ О КЛИЈЕНТУ		Образац попунити штампаним словима	
1	Клијент је	Физичко лице	
		Физичко лице-предузетник или лице које обавља самосталну дјелатност	
		Правно лице	
		Удружење	
		Фондација	Вјерска заједница
		Друго (навести):	
2	Презиме	Назив правног лица и други с њима изједначени субјекти	
3	Идентификацијски број/Матични број		
4	Пребивалиште/ Сједиште	Улица и к.бр.	
		Мјесто	
		Држава	
5	Датум рођења	дан, мјесец, година	
6	Идентификацијска исправа	Врста исправе	Лична карта
			Пасош
		Број исправе	Друго (навести):
		Назив издаваоца исправе	
Б. ПОДАЦИ О НАМЕНИ И ПРЕДВИЂЕНОЈ ПРИРОДИ ПОСЛОВНОГ ОДНОСА			
7	Датум успостављања пословног односа	дан, мјесец, година	
8	Подаци о намени и предвиђеној природи пословног односа, те информације о дјелатности клијента		
9	Подаци о извору средстава која јесу или ће бити предмет трансакције или пословног односа		
В. ПОДАЦИ О ПУНОМОЋНИКУ ИЛИ ЗАКОНСКОМ ЗАСТУПНИКУ КОЈИ ЗА ПРАВНО ЛИЦЕ УСПОСТАВЉА ПОСЛОВНИ ОДНОС ИЛИ ОБАВЉА ТРАНСАКЦИЈУ			
10	Презиме		
	Име		
11	Пребивалиште	Улица и к.бр.	
		Мјесто	
		Држава	
12	Датум рођења	дан, мјесец, година	
	Мјесто рођења		
	Г. ПОДАЦИ О ФИЗИЧКОМ ЛИЦУ, СТВАРНОМ ВЛАСНИКУ КЛИЈЕНТА (видјети прилог		
13	Презиме		
	Име		
14	Пребивалиште	Улица и к.бр.	
		Мјесто	
		Држава	
15	Датум рођења	дан, мјесец, година	
	Мјесто рођења		
	Д. ПРИМАЛАЦ ТРАНСАКЦИЈЕ - СТРАНКА КОЈОЈ ЈЕ ТРАНСАКЦИЈА НАМИЈЕЊЕНА (видјети прилог обрасцу		
16	Клијент је	Физичко лице	
		Физичко лице-предузетник или лице које обавља самосталну дјелатност	
		Правно лице	
		Удружење	
		Фондација	Вјерска заједница
		Друго (навести):	

[illegible]

ДОДАТАК 1. ОСНОВНА ЛИСТА ИНДИКАТОРА

1. Општи индикатори:

- Клијент говори или признаје да је уплетен у кривичне активности;
- Клијент не жели да му се пошта упућује на адресу у земљи;
- Клијент има рачуне код различитих финансијских институција на истом подручју без правог разлога;
- Клијент је праћен или надзиран;
- Клијент је тајан и противи се личном сусрету;
- Приватни или службени телефонски број клијента је искључен или је непостојећи;
- Клијент је укључен у послове који нису карактеристични за његово пословање;
- Клијент без посебног разлога устрајава за брзим извођењем посла или трансакције;
- Клијент је недавно успоставио више пословних односа с различитим финансијским институцијама;
- Клијент употребљава различита имена или надимке и цијели низ сличних, а различитих адреса;
- Клијент употребљава адресе поштанских претинаца или друге врсте поштанских адреса умјесто адресе улице, што није уобичајено за наведено мјесто или подручје;
- Клијент нуди новац, поклоне или друге неуобичајене погодности као протууслугу за извођење видљиво неуобичајеног или сумњивог посла;
- Клијент је под истрагом за кривично дјело прања новца или финансирања терористичких активности;
- Клијент жели увјерити запосленог да не испуни неки од докумената, који је потребан за извођење посла или трансакције;
- Поступање клијента у вези са захтјевом о обавјештавању указује на његову жељу да избјегне испунити ову обавезу;
- Клијент врло добро познаје правила о обавјештавању о сумњивим трансакцијама;
- Клијент дјелује као да је врло добро упознат с предметима, који се односе на прање новца и финансирање терористичких активности;
- Клијент без да је упитан износи закључке да су средства »чиста« и нису »опрана«;
- Клијент живи преко својих реалних могућности;
- Клијент се појављује у пратњи трећег лица које нема очите везе са захтјевом за трансакцију;
- Клијент тражи обављање услуге изван радног времена адвоката неуобичајено рано ујутро или касно увече;
- Продајна цијена некретнина коју је клијент одредио није у складу с цијенама на тржишту;
- Страно физичко лице је политички експонирано лице.

2. Идентификационе исправе:

- Клијент пружа сумњиве или нејасне информације;
- Клијент подноси на увид неодговарајуће исправе, односно документе који показују да су кривотворени, преуређени или неправилни;
- Клијент се противи подношењу личних исправа;
- Клијент прилаже само копије личних исправа;
- Клијент покушава обавити идентификацију с другим исправама, које нису личне исправе;
- Клијент претјерано касни с прилагањем докумената привредног друштва;
- Све идентификационе исправе су издате у иностранству, односно њихову је вјеродостојност тешко провјерити;
- Све приложене идентификационе исправе чине се новима, односно да су биле издате прије кратког времена.

3. Економски разлози:

Готовинске трансакције

- Клијент жели пословати у готовини, иако то није уобичајено за његову дјелатност;
- Клијент код готовинских трансакција доноси веће своте непребројаног новца;
- Клијент жели да обвезник чува или у његово име полаже/исплаћује веће своте новца.
- Посао није усклађен са клијентовим финансијским стањем, односно његовим уобичајеним пословањем;
- Пословни однос или трансакција нису у складу с уобичајеним начином спровођења дјелатности односно немају економску вриједност за клијента;
- Пословни однос или трансакција се непотребно компликују;
- Активности клијента нису у складу с очекивањима у односу на обављање дјелатности;
- Пословни однос или трансакција укључују (као успутне чланове) такође и непрофитне или хуманитарне организације, а за што не постоји прави економски разлог.

4. Пословни однос или трансакција која укључује друге државе:

- Клијенти и други, у посао укључени клијент, немају видљивих или смислених пословних или других повезница с Републиком Српском и Босном и Херцеговином.
- Клијент употребљава платежна средства која су издата у другој држави, иако у тој држави не обавља дјелатност, односно нема ни стално нити привремено боравиште у њој;
- Пословни однос или трансакција укључују државе које су познате по банковном, односно привредном систему, који појединцима или привредним друштвима омогућава висок степен тајности или прикривеног дјеловања.

5. Пословни однос или трансакција, везани за пореске оазе (off shore):

- Акумулација већих износа, неусклађених с обимом клијентове пословне активности, који су пренесени у пореске оазе;
- Зајмови с гаранцијом банака у пореским оазама;
- Дати или преузети зајмови од привредних друштава у пореским оазама;
- Употреба платежних средстава која су издале банке у пореским оазама.

6. Индикатори карактеристични за дјелатност адвокатуре:

- Пословање клијента се битно разликује од уобичајеног пословања у струци;
- Клијент живи преко својих реалних могућности;
- Клијент прима плаћања из непознатих извора;
- Клијент нема запослених, што није уобичајено за његово пословање;
- Клијент непрестано послује с губитком, за што не постоје оправдани разлози;
- Клијент захтијева услугу обављања финансијске трансакције која одступа од уобичајене пословне активности или ју је могуће повољније обавити на неки други начин те се клијент при том позива на заштиту података и видљиво избегавање утврђивања и провјере идентитета уобичајених код финансијских институција;
- Клијент захтијева од адвоката обављање финансијске трансакције, избегавајући притом уобичајени платни промет и понашајући се необично и нервозно;
- Клијент се појављује у пратњи трећих лица која немају очите везе са захтјевом за трансакцију;
- Клијент се распитује о упису привредног друштва у судски регистар на начин који је неуобичајен за редовне поступке уписа, а без очите економско-пословне сврхе;
- Клијент захтијева од адвоката савјет за необичне трансакције или услуге у сврху очитог прикривања незаконитог поријекла средстава;
- Клијент се појављује код адвоката с већом количином готовине, злата, драгог камења или вриједносних папира односно других ликвидних монетарних инструмената које настоји депоновати или предати за обављање одређене трансакције или пословног односа, а на начин неуобичајен за редовно финансијско пословање или уз видљиво настојање заобилажења финансијских институција;
- Клијент склапа или овјерава уговоре који су неуобичајени те економско-пословна позадина не оправдава овакав начин утоварања;
- Клијент тражи адвокатске услуге у неуобичајено радно вријеме (рано ујутро, касно навече, изван радног времена) или захтијева брзо извршење без оправданог разлога;
- Трансакције и друге пословне услуге, по налозима јавних лица, које одступају од уобичајеног, а без очите логичне привредне сврхе;
- Клијент се распитује за неуобичајене начине плаћања у пословању с некретнинама;
- Клијент се не жели идентификовати у случају једнократне или повезане финансијске трансакције преко 30.000,00 КМ или се идентификује кривотвореним подацима и исправама;
- Клијент физичко лице или правно лице распитује се или обавља трансакције с

некретнинама за физичка и правна лица, резиденте и нерезиденте који су из off shore дестинација или за off shore компаније;

- Продајна цијена некретнине коју је клијент одредио није у складу с цијенама некретнина на тржишту;
- Клијент располаже с обимном личном и потрошном имовином (јачува, луксузни аутомобили, апартмани за становање и резиденције) која не улази у уобичајене оквире пословања друштва односно струке;
- Клијенту се испостављају рачуни за пружене услуге друштва или организације које имају сједиште у државама у којима не постоји одговарајуће законодавство за спречавање прања новца, те које су познате као пореске оазе односно имају банковни систем који странкама омогућава анонимност.

ДОДАТАК 2. ОБРАЗАЦ ТРАНСАКЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КЛИЈЕНТУ

Име и презиме
/правно лице:

Адреса/сједиште:

Датум и мјесто рођења:

Идентификациони број:

Подаци су утврђени увидом у _____ бр
_____ издате од _____, дана
_____,
важи до _____

ЛИЦЕ КОЈЕМ ЈЕ ТРАНСАКЦИЈА НАМИЈЕЊЕНА

Име и презиме
/правно лице:

Адреса/сједиште

Датум и мјесто рођења:

Идентификациони број:

Подаци о стварном
власнику:

ТРАНСАКЦИЈА

Датум и вријеме
спровођења трансакције:

Износ трансакције:

Сврха трансакције:

Начин спровођења
трансакције:

ДОДАТАК 3. ОБРАЗАЦ УСПОСТАВЉАЊА ОДНОСА

ПОДАЦИ О КЛИЈЕНТУ -физичком лицу / лицу овлашћеном за заступање

Име и презиме:

Адреса:

Датум и мјесто рођења:

Идентификациони број:

Подаци су утврђени увидом у _____ бр
_____ издате од _____, дана
_____, важи до _____

ПОДАЦИ О КЛИЈЕНТУ-правном лицу

Пословно име:

Сједиште

Идентификациони број:

Подаци о стварном
власнику:

Кратки опис дјелатности:

Подаци о услузи правног
заступања:

Подаци о извору
средстава која јесу или ће
бити предмет трансакције
или пословног односа:

Датум и сат:

ДОДАТАК 4. ОБРАЗАЦ ПРОЦЈЕНЕ РИЗИКА

Клијент: _____

Адреса/Сједиште: _____

ЈМБГ/ЈИБ: _____

Ред. бр.	Листа индикатора (Додатак 1. Правилника)	ПОСТОЈИ ЛИ РИЗИК?		НАПОМЕНЕ И ОБЈАШЊЕЊА (Ако је одговор на критеријум ризика ДА, навести врсту критеријума (листе индикатора) који упућује на ризичност пословног односа, клијента или трансакције)
		ДА	НЕ	
1.	Општи индикатори			
2.	Идентификационе исправе			
3.	Економски разлози			
4.	Пословни однос или трансакција која укључује друге државе			
5.	Пословни однос или трансакција која укључује пореске оазе			
6.	Индикатори карактеристични за дјелатност адвокатуре			

Процјена ризика: 1. Ниски ризик
2. Средњи ризик
3. Високи ризик

Датум и сат: _____

Одговорно лице: _____

ДОДАТАК 5. ИЗЈАВА СТВАРНОГ ВЛАСНИКА

ИЗЈАВА

Овим ја, (име и презиме, име оца, адреса, град, држава, телефон, е-маил, занимање), пасош бр. _____, ЈМБГ: _____, као директор друштва (пословно име друштва, адреса сједишта), у складу с одредбама Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, дајем изјаву под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да сам стварни власник друштва (пословно име друштва, држава, град, адреса сједишта), и један од чланова друштва (пословно име друштва).

Давалац изјаве

(потпис)

У _____ (мјесто), _____ (датум).